

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. IV. Exemplum illustrissimum hominis recusantis divinæ voluntati
suam subjungere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Exemplum illustrissimum hominis recusantis
divinae voluntati suam subungere.

Vates Hebraeus Jonas nobile fuit paradigma hominis, qui multa tergiversatione cunctatur in conditionem divinae voluntatis concedere, eaque de causis tamdiu tamque varie affligitur, dum suam voluntatem omnem subijciat divinae.

§. I.

Adiuvamus quid voluntas divina praeceperit Jonas: *Surge, & vade in Niniven.* Haec prima pars praecipienti. Altera: *Et predica in ea.* Surrexit quidem Jonas, & loco se movit, sed Niniven non ivit. Surrexit Jonas ut fugeret in Tharsis à facie Domini. Duplex hic inobedientia: in civitate, quā jubebatur, non tantum non concionari, sed nec in eam ingredi. Sed mox adfuit ultor à tergo Deus: & ventis, & mari, & omnibus celi injuriis pugnavit in obstinatum Jonas voluntatem. Dominus autem misit ventum magnum in mare: & facta est tempestas magna in mari, & navis periclitabatur conteri. Necdum tamen animadvertit fugitivus iste, in se has procellas ruere: & Jonas descendit ad interiora navis, & dormiebat sopore gravi. Nihil pejus, nihil periculiosius malā securitate. Jamque magis ac magis inhorruit iratum mare, & nubes undique adductae obtulerunt tenebris diem. Discurrebant nautae ad officia trepidantes, vela tempestati subdebant, & quidquid navigio videbatur onerosum, jactabant in mare. Sed tempestate mandata fatorem peragente, consilium initum est explorandae fortis, Et cecidit fors super Jonam. Hic variis interrogatus Jonas, respondit: Hebraeus ego sum, & Dominum Deum celi ego timeo. Itane verò, mi Jona, Deum times? at cur Dei voluntati non pares? Plures ita loquuntur: Deum, ajunt, timeamus, interrim Dei voluntatem negligunt. Hoc, o boni, Deum timere non est, voluntati ejus obstrepere. Nec mare his Jonas vocibus tranquillari se sinebat, jamque magis exaltans fervebat, & ingentes aquarum montes volebat. Ita demum è navi Jonas in pelagus excutitur. Prius autem ipsemet culpam passus: Scio enim ego, inquit, quoniam propter me tempestas haec grandis venit super nos. Ita te veritas amet, mi Jona, quam hoc candidè & verè dixisti! Omnem hanc celi intemperiem, hunc ventorum conflictum, has pelagi furentis insolentias propria voluntas tua concitavit, unica omnium illorum causis: Niniven ire jussus es, non Tharsis. Sed expectat te praecceptor marinus, qui doceat idem Velle aut Nolle cum Deo. Et tulerunt Jonam, & miserunt in mare. Et preparavit Dominus piscem grandem, ut deglutiret Jonam. Haec praemia sunt propriae voluntatis, sic docendi sumus molle jugum divinae voluntatis accipere. Audi quā sapere didicerit ictus piscator, & quā facilem se praebuerit divinis nutibus. Jam vivo ceti carcere conclusus Jonas, jam pene ad inferos demersus, jam inter mortuos & vivos ambiguus haerens: Cum angustaretur, inquit, in me anima mea, Domini recordatus sum. Tandem, tandem respicimus, & incipimus VELLE, quod diu malè nolimus. Jam ergo, Jona, vis iste Niniven? Volo ire. Ninivitis concionari? concionabor. Num etiam quae in hoc belluae cavo vovisti, vis reddere? Reddam. Et dixit Dominus pisci, & eromuit Jonam in aridam. Priora igitur jussa divinae voluntatis redeunt: Surge, & vade in Niniven, & predica in ea. Predicationem, quam ego loquor ad te. Et surrexit Jonas, & abiit in Niniven, juxta verbum Domini. Jam Jonas propriam voluntatem exculit, jam idem omnino vult quod Deus; jam manibus pedibusque festinat, quò pridem jussus est proficisci; jam clamat, & hortatur ad poenitentiam; jam obtemperat, & mor-

tio ad Remigium Antistitem, defertur: ille continuo A equum ascendit, & omni festinatione properat ad incensos tritici manipulos. At ubi advenit, jam flammæ per omne frumentum præcipitant, nullā vi amplius sopiendæ. Quid hic faceret afflictissimus Praeful? num se merore conficeret, & aut insanè lamentaretur, aut diras omnes deprecaretur in auctores? Hoc fecit: equo descendit, & quia hiems erat, incendium quā proximè lieuit, tanquam se calefacturus accessit, dixitque: Semper bonus est focus, praesertim seni. En integerimi viri animum divina voluntati deditissimum, eaque de causā in omni sorte tranquillissimum: voluisset quidem, quantum in ipso, ortum incendium reprimere, sed quia nec ratio nec modus erat coercendæ jam grassantis flammæ, totum hoc divina voluntati permisit, & illud Jobi serenā fronte repetit: Dominus dedit, Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum.

Job cap. 1.
vers. 21.

Ita porro, ita in aliis omnibus agendum: cum malum imminens quodcumque vel etiam praesens legitimis remediis inhibere non possumus, dicamus toto animo: FIAT VOLUNTAS DEI: sacrificetur Isaac, si non submitatur hircus: immoletur filius, si sic imperet Deus. Pereat domus, pereant bona, omnia pereant, modò fiat voluntas Dei.

§. V.

Citharedus tamdiu trahit, intendit, aut remittit fides cithara, dum assonebit ita qui totum se dedere cupit in arbitratum Dei, tamdiu necesse est voluntatem suam exerceat, subigat, asringat, dum obsequatur, doceat etiam quā ipsi expediat ad omnem beatitudinē, si ad divinam voluntatem in omnibus sese conformet, uti beatissimus David: *Nōne Deo, inquit, subiecta erit anima mea?* & *ipso enim salutare meum.* Dicti hujus litteratura Hebraea haec est: Attamen ad Deum silebit anima mea, quia ab ipso salus mea. Aptissimè nostro instituto, hac enim mente fuit rex David: Quidquid mihi demum eveniat, feliciter an secus, divina tamen voluntati non contradico; Dei sancita non turbo: & etsi omnia teterimè cadant, ego non obmurmuro; ad omnem Dei permissionem sileo, divinā dispositione semper contentissimus: aspera omnia lenit possunt placidè ferendo.

Voluntas
tamdiu
exercenda
donec ob-
sequatur.
Ps. 61. v. 2.

David in
omnibus
eventis se
divinae
voluntati
commisit.

Quisquis sapientissimum hunc regem imitatus fuerit (quod cuivis facillimum, modò velit) hic sanè adversa omnia, & quascunque calamitates tranquillo & imperturbato animo sustinet; nunquam ei vel vocula excidet, quā crebras nimium, aut nimium graves ærumnas queratur: voluntas divina omnium illi ærumnarum allevamentum erit: nec unquam esse poterit tam cooptus miseris, quin cū religiosissimo illo viro exclamet: Pater sancte, tu sic ordinasti, & sic voluisti: & hoc factum est, quod ipse praecepisti. Sine consilio & providentiā tuā, & sine causā nihil fit in terrā. Ecce Pater dilecte, in manibus tuis sum ego, sub virgā correctionis tuæ me inclino: percutere dorsum meum, & collum meum, ut incurvem ad voluntatem tuam, tortuositatem meam, ut ambulem ad omnem nutum tuum, atque super omnia voluntatem beneplaciti tui semper inquiram.

Thomas à
Kempis l. 3.
cap. 50.

Qui hanc institutionem non capiunt, perpetuò erunt 2. Tim. 2. 3. miseri, semper discentes, & nunquam ad scientiam veritatis pervenientes. Qui verò studium omne in Dei voluntate cognoscendā, & sequendā posuerint, non patienter tantum, sed hilariter, & cum gratiarum actione adversa omnia tolerabunt. Optimè dixit insignis ille concionator: Omnem diem amissum credite, quo Dei amore propriam non fregistis voluntatem.

Joan. Tauler
us epist. 8.
mih. p. 85.
vixit anno
1350.

De conformatione voluntatis Lib. IV. Cap. IV. 551

& morigeratur divinis iussibus. Utinam constanter id faciat, & ad propriam non recurrat voluntatem.

§. II.

Sed heu mobilitatem & inconstantiam voluntatis humanæ! quæ modò Dei fuit, iterum incipit esse sua. *Et afflictus est Jonas afflictione magnâ, & iratus est.* Indicia hæc sunt pessima propriæ voluntatis, jam iterum luctantis cum divinâ. Qui suam voluntatem ad divinam accommodat, nunquam tantopere turbatur, nec unquam ærumnis sic deformatur, ut in iram prorumpat, & indignetur Deo. Quid obsecro, mi Jona, quid est quod voluntatem tuam divinæ jam conjunctissimam denuo in hanc discordiam agit? Novi diffidii causam audite:

Nunquid non hoc est, inquit, verbum meum, cum adhuc essem in terrâ meâ? Scio enim quia tu Deus clemens, & misericors es, pateris & multa miserationis, & ignoscens super malitiâ. Hæc illa in Deo & Jonæ voluntatum dissensio est: Voluit Deus parcere Ninivitis, voluisset Jonas puniri Ninivitas, & hoc ait prælagisse sibi suum animum, se frustra minas sparturum, non successura minis supplicia, Deum citò nimis placandum. Nihil ergo amplius videtur futurum, quam Deum rogare: Domine, tolle quæso animam meam à me, quia melior est mihi mors quam vita. Melior tibi est, Jona, sed forsitan Deo non gravior. Id autem propria voluntas non curat, hoc solum attendit quid sibi gratum & volupe sit: Deo id placeat, an non, juxta habet.

Et egressus est Jonas de civitate, & sedet contra Orientem civitatis: & fecit sibiimet umbraculum ibi, & sedebat subter illud in umbrâ, ut videret quid accideret civitati. Necdum quiescit propria voluntas, urbem deserit, ut commodius spectet exitum urbis. Cur autem egreditur Jonas, cur civium animos non hortari pergit, ad constantem pœnitentiam? quid opus est ei textili hederâ novum sibi domicilium struere: mille domus urbecæ receperunt non ingratis pœnitentiæ præconem. Sed aliter placuit propriæ voluntati, cui quandoque non tantum amplissimæ urbes, sed terrarum Orbis nimis angustus est. Putavit Jonas ad suum ex urbe egressum mox igneas cælo ruituras pluvias, mox urbem funditus evertendam. Ita enim Deus prophetam jussit minari: *Adhuc quadraginta dies, & Ninive subvertetur.* Hanc ob causam in tuto Jonas se collocat, hic confidet ut videat, an Deus nullam suis sit additur vim minis: an omnem injuriam tam facile oblitescaturus, & parvulus sceleratissimæ civitati. Spectaculum è cælo diu expectabat: sed cum cælum omne ferias agere, cum nulli volare ignes, nec ulla erumpere saxa, cum vindicta omnis dormire videretur, cum hederacea etiam voluptas exarescere, cum sol desuper caput ferire, cum æstus ingens graviter vexare inciperet, hic demum Jonas tantam Dei patientiam impatientissimè

ferens, & seridè exandescens, petivit anime suæ ut moreretur, & dixit, Melius est mihi mori quam vivere. Cùmque super hac suâ exandescentiâ interrogaretur, num eam censeret æquam? respondit audacter: Bene irascor ego, usque ad mortem. Videte, obsecro, tam impotentis iræ causam. Ideo Jonas tam multum fellis effudit, ideo pene in languorem incidit præ tristitiâ, *Quia non factum est ei sicut cogitabat.* O Jona, quàm credula est propria voluntas, maxime sibi suisque persuasionibus! Ecurr tam indignè fers miserationem & patientiam divinam? an nescis, Dei proprium esse, misereri & parcere? nunquid Deo induere vis impatientiam humanam? ut quamprimum læsus, mox feriat, injuriis affectus mox sua fulmina mittat? Hoc humanam sapit indolem, non divinam: nos tales sumus: vix tacti, pugnis & calcibus tangentem petimus; vix læsi, fervidissimis icibus ferimus, ad rem nullam profectò promptiores quam ad vindictam: hic currimus, hic volamus cum ulciscendum est. Non talis est Deus, Misericors & misericors Dominus:

patiens & multum misericors: Suavis Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

misericors Dominus universis, &

§. III.

Videte, Christiani, quid sit sui judicii suæque voluntatis esse, & in quantos errores hæc una res sanctissimos etiam viros pertrahat. Nihil agimus, quamdiu voluntatem propriam non penitus expugnamus. Hac stante, & adversante divinæ, nec dona Deo ulla, nec vota, nec preces, nec sacrificia grata sunt. Gratum Deo jejuniū est, grata elemosyna, gratum orandi studium, sed illud solum quod divinæ voluntati accommodatum. Novit quidem & propria voluntas stipem spargere, jejunia instituire, preces inire, sed hæc omnia nimis quàm exola sunt Deo, si divinæ voluntati conformia non sint. Ideo Deus (mirissimum dictū) & jejunia, & sacrificia ceteroqui gratissima prohibens:

Nolite, inquit, jejunare sicut usque ad hanc diem. Quid ergo vitii habuit jejuniū istud Hebrææ plebis? Propriam voluntatem nimium olebat: Ecce in die jejunii vestri invenitur voluntas vestra: Jejunium amo, sed propriam voluntatem odi, quæ corrumpit jejuniū. Si quis homini capas averfanti, ferculum cetera pretiosissimum proponat, cepis tamen infectum, nihil inibit gratiæ, nec lassum stomachum pervellet; nauseam movebit, non appetentiam ciborum: ita jejuniū velut generosi saporis edulium est, ab Angelo etiam laudatum: Bona est oratio cum jejuniis; at si huic edulio cape & allium propriæ voluntatis nuceantur, apage hoc fastidium à cælesti mensâ. Chrysostomus: Qui peccat & jejunat, inquit, non ad gloriam Dei jejunat, nec se humiliat, sed suæ substantiæ parit. Omnia fœdat & perdit voluntas propria.

Et hæc illa dejectorum ad inferos extrema miseria est, tantà eos furere contumaciâ voluntatis, ut hæc in omnem æternitatem, divini voluntati nunquam sit consensura: Nunquam volent damnati quod Deus, nec velle poterunt. Clarè Augustinus: *Voluntas enim eorum, inquit, talis erit, ut habeant in se semper malignitatis suæ supplicium, nunquam tamen percipere possint bonitatis affectum. Quia sicut illi, qui cum Christo regnabunt, nullas in se male voluntatis reliquias habebunt: ita illi qui erunt in supplicio ignis æterni, cum diabolo & angelis ejus deputati, sicut nullam habebunt ulterius requiem, sic & nullatenus bonam poterunt habere voluntatem.* Ah, quid uspiam esse potest formidabilius gehennâ, si in illâ vel unicum hoc supplicium sit, à sanctissimâ Dei voluntate in omnem æternitatem esse averfissimum, nec cum eâ unquam conciliari posse? Ergo, mi Deus, ut deseram ego voluntatem meam, doce me facere voluntatem tuam.

CAPUT V.

Quæ voluntatis propriæ contumaciâ maxime confirmet.

Inter gravissima quæ Dominus Hierosolymorum urbi exprobrat, illud est: Hierusalem, Hierusalem, quæ occidis prophetas, & lapidas eos qui ad te missi sunt, quoties voluit congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos.